

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Pētījuma “IKT balstīta savvaļas dzīvnieku uzskaites pieeja to ilgtspējīgai pārvaldībai” norise posmā no 01.01.2021 līdz 31.03.2020

Pētījumā veiktas šādas aktivitātes:

3. (3.1.–3.5.) *Datu apstrāde un IKT balstītas pieejas izveide savvaļas dzīvnieku uzskaitē*
 - 3.4. *Meža dzīvnieku dzīvotņu un dzīves telpas ietilpības novērtēšana*
- Iežogoto parauglaukumu stāvokļa uzraudzība pilotteritorijā sniega apstākļos (1. att.).

1. attēls. Iežogojums nodrošina, ka lapu koku un krūmu atvases tā iekšpusē netiek apkostas (pa kreisi), kamēr iežogojuma ārpusē pārnadži barojas ar dzinumu galiem (pa labi).

Iežogoto un pārnadžiem brīvi pieejamo platību salīdzinājums ļauj novērtēt esošā populācijas blīvuma radīto vides noslogojumu.

- 3.5. *Protokolu izveide mērķa dzīvnieku uzskaitē noteiktā teritorijā*

Veikta pārnadžu pēdu uzskaitē sniega apstākļos. Uzskaitē notikusi 4 transektos ar kopējo garumu 9,7 km. Sniega segas biezums 30–40 cm, gaisa temperatūra apm. –10°C. Pārvietojoties ar slēpēm vai sniega korpēm, pirmajā uzskaites dienā nodzēstas visas pārnadžu pēdas, kas šķērso izvēlēto transektu (2. att.). Vienu diennakti izlaižot, uzskaita atkārtota pa to pašu maršrutu. Atzīmēts (GPS iekārtās) šķērsoto pēdu skaits pa sugām un pēc virziena, kurā dzīvnieki devušies. Pēdu skaits un skaita starpība starp vienā un otrā virzienā reģistrētajām pēdām izmantota pārnadžu sugu sastāva un teritoriālā izvietojuma raksturošanai, un šos datus paredzēts salīdzināt ar uzskaites rezultātiem pēc ziemas ekskrementu metodes pavasarī. Metodes detalizētāks apraksts tiek sagatavots protokola veidā.

2. attēls. Pēdu uzskaites maršruts (pa kreisi) un staltbrieža pēdu šķērsojuma vieta (pa labi).

3.6. IKT balsītās savvaļas dzīvnieku uzskaites metodoloģijas izveide

Ārpus pilotteritorijas LVMI “Silava” izmanto kameru slazdus brūno lāču un Eirāzijas lūšu pētījumos un monitoringā. Attēli, kas iegūti gan ar šiem plēsējiem, gan pārnadžiem, tiek nodoti VRI rīcībā, lai pilnveidotu tehnoloģijas automatizētai sugu identifikācijai.

4. Projekta vadība un rezultātu izplatīšana

4.1. Projekta vadība

Projektā iesaistītie LVMI “Silava” darbinieki piedalījušies 06.01.2021. rīkotajā videokonferencē, saskaņojot aktivitātes par kameru slazdos fiksēto dzīvnieku identifikāciju ar

projekta zinātnisko vadītāju un sadarbības partneriem. Izveidota datu struktūra attēlu šķirošanai un arhivēšanai. Sadarbībā ar VRI speciālistiem, izmantojot Zoom platformu, 09.02.2021. noticis treniņš dzīvnieku vecuma un dzimuma identificēšanai.

4.2. Publikācijas zinātniskos žurnālos

Turpinās zinātniskās literatūras analīze par populāciju dzimuma un vecuma struktūras datu izmantošanu pētījumos par pārnadžu ietekmi uz vidi, kā arī mijiedarbību ar cilvēka saimniecisko darbību.

4.3. Ziņojumi konferencēs

Sagatavots un sniegts ziņojums 11. Baltijas Terioloģijas konferencē 2021. gada 26.–27. janvārī videoformātā – Gundega Done, Guna Bagrađe, Dainis Jakovels, Jānis Baumanis, Aivars Ornicāns, Mārtiņš Lūkins, Jānis Ozoliņš: “Species, Numbers or Sex Ratio? Evaluation of Ungulate Damages to Young Forest Stands in Latvia”.

Pārskatu sagatavoja Dr.biol. Jānis Ozoliņš

31.03.2021